

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ 16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Δώστε σύντομα το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

α. ΔΟΕ

β. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής

γ. «Νέα Πέλλα»

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να αντιστοιχίσετε τα ονόματα της στήλης Α' με τα στοιχεία της στήλης Β' (τρία στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν):

Στήλη Α'

Στήλη Β'

1. Ίδρυση Εθνικής Τράπεζας	α. Αύγουστος 1913
2. Διχοτόμηση του χαρτονομίσματος	β. 1866
3. «Προσωρινόν Πολίτευμα» της Επιδάυρου	γ. Μάρτιος 1922
4. Συνθήκη των Σεβρών	δ. 1841
5. Συνθήκη του Βουκουρεστίου	ε. 1822
	στ. 24 Ιουλίου 1923
	ζ. 10 Αυγούστου 1920
	η. 1927

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στα πολιτικά γεγονότα του συνέβησαν στην Ελλάδα από το κίνημα Πλαστήρα το 1933 μέχρι το κίνημα του Κονδύλη στις 10 Οκτωβρίου 1935.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β2

Πώς διοικήθηκε η Τραπεζούντα κατά την περίοδο 1916-1918;

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Λαμβάνοντας υπόψη τα κείμενα που ακολουθούν και σε συνδυασμό με τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α. στην κατάσταση της ελληνικής βιομηχανίας από τη δεκαετία του 1870 και ως τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα (μον. 10)

β. στον τρόπο με τον οποίο επηρεάστηκε η ελληνική βιομηχανία από την άφιξη προσφύγων μετά την Μικρασιατική Καταστροφή (μον. 10)

γ. στη συμβολή των γυναικών στην ελληνική βιομηχανία κατά τον 20ό αιώνα (μον. 5)

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α΄

Τη στιγμή που ο Τρικούπης ανήλθε στην εξουσία μέσα στη διεθνή και εσωτερική ύφεση, το σπουδαιότερο πρόβλημά του ήταν η διατήρηση και η ενίσχυση του ήδη υπάρχοντος παραγωγικού δυναμικού. [...]

Η διατήρηση αυτού του αριθμού μέσα από την κρίση ήταν μια επιτυχία του Τρικούπη. Η πρόοδος είναι ακόμη πιο αξιόλογη εάν λάβουμε υπ' όψη τη χρησιμοποιούμενη ιπποδύναμη των εργοστασίων αυτών: 512 ίπποι εν όλω στα 1876, έναντι 1.576 στα 1889. Γενικά, στην περίοδο 1880-1889, φαίνεται ότι δεν ιδρύθηκαν πολλές νέες βιομηχανίες, εκτός από τις αλευροβιομηχανίες, οι οποίες υπερδιπλασιάστηκαν (ακόμη μια ένδειξη της σημασίας της εγχώριας αγοράς, προς την οποία προσαρμόστηκε η βιομηχανική ανάπτυξη αυτής της περιόδου). Το σημαντικό γεγονός ήταν ότι οι ήδη υπάρχουσες βιομηχανίες διατηρήθηκαν, ενισχύθηκαν και μεγεθύνθηκαν. Το σύνολο της εγκατεστημένης ιπποδύναμης αυξήθηκε από 1867 ίππους το 1876, σε 10.000 το 1892, χωρίς όμως να αυξηθεί σχεδόν καθόλου ο αριθμός των επιχειρήσεων. Ομοίως αυξήθηκε το επενδυμένο σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις κεφάλαιο, από 26 εκ. το 1875 σε 42 το 1892.

Κ. Βεργόπουλος, Κράτος και οικονομική πολιτική στον 19ο αιώνα, 1978, σελ. 149-150.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β΄

Πέρα από τη γεωργία και την κτηνοτροφία εξαιρετικά μεγάλη ήταν η συμβολή των προσφύγων στην ελληνική βιομηχανία, γιατί πολλοί πρόσφυγες είχαν πείρα από βιοτεχνικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις και γιατί οι πρόσφυγες ήταν φτηνό, εξειδικευμένο και έμπειρο εργατικό προσωπικό. Οι πρόσφυγες βιομήχανοι, που δεν ήταν λίγοι, πρόσφεραν τις μοντέρνες γνώσεις τους στην ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας. Το παράδειγμα των βιομηχανιών της Σμύρνης νομίζω ότι είναι καθοριστικό, για να σχηματίσουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα της πραγματικής κατάστασης. Από τα 390 βιομηχανικά εργοστάσια της πόλης και της περιοχής τα 344 ανήκαν σε Έλληνες. Πολλοί από αυτούς μπόρεσαν και μετέφεραν μέρος της περιουσίας τους στην Ελλάδα και μ' εκείνη τη μαγιά ξαναδημιούργησαν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες.

Έτσι, στην πρώτη δεκαετία της προσφυγιάς ο αριθμός των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων υπερδιπλασιάστηκε. Ο αριθμός των εργατών στα εργοστάσια αυξήθηκε κατά 175%. Στους περισσότερους κλάδους της μεταποίησης η παραγωγή τετραπλασιάστηκε. Πολλοί νέοι κλάδοι προστέθηκαν στην ελληνική βιομηχανία από τους έμπειρους πρόσφυγες. Δεν υπήρξε βιομηχανικός κλάδος, στον οποίο η προσφυγική επιχειρηματικότητα να μην δημιούργησε πηγές εφοδιασμού της εσωτερικής αγοράς. Η παραγωγή ταπήτων, η μεταξουργία, η βιομηχανία πλαστικών υλών, η βιομηχανία εσμαλτωμένων ειδών ήταν προσφορά των προσφύγων στην ανόρθωση της ελληνικής οικονομίας και στην απεξάρτησή της από το εξωτερικό. Ακόμη, η σταδιακή αλληλοσυμπλήρωση των δυο ομάδων, γηγενών και προσφύγων, στο πεδίο της

βιομηχανικής δράσης βοήθησε ευεργετικά και τις δύο ομάδες αλλά και την εθνική οικονομία.

Κ. Βακαλόπουλος, Νεοελληνική Ιστορία (1204-1940), Θεσσαλονίκη 1990, σελ. 448-449

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Γ΄

Η ταπητουργία ειδικότερα, ένα εντελώς νέος για την Ελλάδα κλάδος, ενισχύθηκε σημαντικά, επειδή αφορούσε ιδίως τις γυναίκες, που πλειοψηφούσαν στον προσφυγικό πληθυσμό –υπολογίζονταν σε 50.000 περίπου οι τεχνίτριες που είχαν έλθει από την Μικρά Ασία– αλλά και, το κυριότερο, επειδή μπορούσε να αναπτυχθεί με το σύστημα της κατ’ οίκον εργασίας. Μέχρι το 1926 είχαν συσταθεί 80 εργαστήρια ταπητουργίας ενώ το 1927 οι εργαζόμενοι στον κλάδο (μαζί με την κατ’ οίκον εργασία) υπολογίζονταν σε 11.000 συνολικά με 5.600 αργαλειούς. [...]

Η διόγκωση των αστικών κέντρων επέφερε σημαντικότερες αλλαγές και στη γυναικεία εργασία. Ένα νέο προλεταριάτο δημιουργήθηκε, καθώς οι γυναίκες, οι οποίες αποτελούσαν την πλειονότητα των προσφύγων εντάχθηκαν στον ενεργό πληθυσμό απασχολούμενες κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών. Το 1930 οι γυναίκες αποτελούσαν το 83% των εργατών στην κλωστοϋφαντουργία, το 72% των εργατών στην καπνοβιομηχανία και το 71% στη βιομηχανία ετοίμων ενδυμάτων της πρωτεύουσας.

Βασίλης Πατρώνης, Ελληνική Οικονομική Ιστορία, Οικονομία, Κοινωνία και Κράτος στην Ελλάδα (18ος-20ος αιώνας), Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, σελ. 182-186, www.kallipos.gr

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται να αναφερθείτε στο έργο που επιτέλεσε στον τομέα της εσωτερικής πολιτικής ο Αλέξανδρος Ζαΐμης όταν ανέλαβε το αξίωμα του Υπατου Αρμοστή της Κρήτης.

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α΄

Διάγγελμα του Αλεξάνδρου Ζαΐμη

Προς τον Κρητικόν Λαόν,

Τη υποδείξει και εκλογή της Αυτού Μεγαλειότητος του Βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Α΄ αι Προστάτιδες Δυνάμεις μοι ενεπιστεύθησαν το αξίωμα του Υπάτου Αρμοστού της νήσου. Αναλαβών σήμερον τα καθήκοντά μου πεποίθησιν έχω, ότι και παρά τω Κρητικώ Λαώ, ως εν εμοί, η αυτή κρατεί αφοσίωσις προς τους ελευθέρους θεσμούς. Των θεσμών δε τούτων την ανάπτυξιν απεκδέχομαι από της συνέσεως των μελών της Συντακτικής Συνελεύσεως φρονών ότι, όπως η Ελευθέρα Ελλάς, ούτω και η Κρήτη, το ηρωικόν τούτο τμήμα του Γένους μόνον διά φιλελευθέρων θεσμών δύναται να προοδεύση. Την ισότητα πάντων ενώπιον των Νόμων άνευ διακρίσεως θρησκεύματος. την ελευθερίαν του τύπου, πρώτα δε πάντων την ανεξαρτησίαν των δικαστικών λειτουργών θεωρώ ως βάσεις πάσης ευνομούμενης Πολιτείας.

Κοινοί εισίν οι πόθοι της Ελλάδος και της Κρήτης· πολλά δε κατά τον προ μικρού χρόνον είχαν συντελεσθή, προλειαίνοντα την οδόν την άγουσαν προς την τελικήν λύσιν. Διά της Διακοινώσεώς των όμως από 1 Αυγούστου 1906. προς την Α.Μ. τον Βασιλέα των Ελλήνων, αι Προστάτιδες Δυνάμεις απτότερον έτι ή μέχρι τούδε παρέσχον δείγμα της επιθυμίας, ην έχουσιν όπως, κατά το δυνατόν, λαμβάνωσιν υπ' όψει τους εθνικούς πόθους του Κρητικού Λαού...

Εν Χανίοις τη 18 Σεπτεμβρίου 1906.

Τιμοθέος Βενέρης, Η Κρήτη, Ηράκλειον 1912, στο Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' τάξη ενιαίου λυκείου, βιβλίο του καθηγητή, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2001, σ. 132

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β'

Έξι μέρες μετά την αναχώρηση του Γεωργίου διοριζόταν ως νέος Ύπατος Αρμοστής ο μετριοπαθής παλαιός πρωθυπουργός Αλέξανδρος Ζαΐμης (18 Σεπτεμβρίου 1906), ενώ η Β' Συντακτική Συνέλευση των Κρητών προχωρούσε στην ψήφιση του νέου και αισθητά πιο φιλελεύθερου Συντάγματος (2 Δεκεμβρίου 1906), το οποίο ακολουθούσε σε γενικές γραμμές το ελληνικό Σύνταγμα του 1864, σε ελαφρώς βελτιωμένη μάλιστα εκδοχή. Τον Ιούλιο του 1907, άρχισε η αποχώρηση και των υπολοίπων διεθνών στρατευμάτων που ολοκληρώθηκε δύο χρόνια αργότερα, καθώς προχωρούσε με γοργούς ρυθμούς η συγκρότηση της Πολιτοφυλακής (Οκτώβριος 1907), της τακτικής στρατιωτικής δύναμης του νησιού, συνολικής δύναμης 1.155 ανδρών κατανεμημένης σε δύο τάγματα και στελεχωμένης από Έλληνες βαθμοφόρους που τυπικά είχαν παραιτηθεί από τις τάξεις του ελληνικού στρατού, ενώ από το 1910 Κρήτες υπαξιωματικοί παρακολουθούσαν τυπικά ως ακροατές μαθήματα στη Σχολή Ευελπίδων.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, επιμ. Θ. Βερέμης, Η. Νικολόπουλος, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005, σ. 62

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ